

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 595/2023-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Ivana Fiačana a Petra Molnára (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Michal Antal, PhD., s. r. o., Hlavná 13, Trnava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Michal Antal, PhD., proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 11Co/57/2022-597 z 11. júla 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 30. októbra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom krajského súdu č. k. 11Co/57/2022-597 z 11. júla 2023. Navrhuje napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Žiada tiež o náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ si žalobou v konaní vedenom na Okresnom súde Piešťany (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 6C/64/2015 uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenú prevádzkou motorového vozidla žalovaného. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 6C/64/2015 zo 4. februára 2022 žalobe čiastočne vyhovel, v ďalšej časti ju zamietol a rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania.

3. Na podané odvolanie odvolací súd rozsudok okresného súdu napadnutým rozsudkom zmenil tak, že žalobu fakticky v celom rozsahu zamietol pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie sťažovateľa v spore. Krajský súd tento záver odôvodnil tým, že v čase škodovej udalosti bola vlastníkom poškodeného vozidla lízingová spoločnosť, a teda ide o jediný subjekt, ktorému mohla byť

v dôsledku škodovej udalosti spôsobená škoda. Žalobca (sťažovateľ) ako lízingový nájomca preto nie je vecne legitimovaný na podanie žaloby.

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti argumentuje, že krajský súd jeho právnu vec nesprávne právne posúdil, pričom proti napadnutému rozsudku nie je možné podať dovolanie z dôvodu tzv. majetkového cenzu.

5. Sťažovateľ ďalej namieta, že krajský súd odôvodnenie napadnutého rozsudku opiera o rozhodnutia vyšších súdnych autorít, ktoré však v jeho právnej veci nemožno aplikovať, keďže v nich išlo o totálnu škodu a nahradenie celkovej hodnoty vozidla po jeho zničení.

6. Podľa názoru sťažovateľa iný výklad ako ten, že je držiteľom aktívnej vecnej legitimácie, nie je možný a krajský súd postupoval formalisticky, dôsledkom čoho došlo napadnutým rozsudkom k porušeniu jeho základných práv podľa ústavy, dohovoru, ako i dodatkového protokolu.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

II.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu:

7. Sťažovateľ namietané porušenie označených práv odôvodňuje predovšetkým nesprávnym právnym posúdením veci.

8. Ústavný súd uvádza, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (podobne aj IV. ÚS 43/04).

9. Ústavný súd teda v zmysle argumentácie sťažovateľa uplatnenej v ústavnej sťažnosti skúmal, či sa krajský súd odchýlil od prípustného výkladu aplikovaných právnych noriem a pristúpil k preskúmaniu zlučiteľnosti napadnutého rozsudku krajského súdu s ústavou a dohovorom.

10. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a zistil, že odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku I tak, že žalobu zamietla, a v zamietajúcom výroku II (v napadnutej časti nepriznaného príslušenstva) ho potvrdil. Krajský súd zmenil i výroky V a VI prvoinštančného rozsudku o nároku na náhradu trov konania a priznal žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

11. V relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku krajský súd uvádza, že «... *nebolo sporné, že konaním žalovaného došlo k poškodeniu motorového vozidla, ktoré viedol žalobca, podľa názoru odvolacieho súdu však súd prvej inštancie nesprávne stotožnil žalobcu s poškodeným subjektom. Žalobca síce v spore označuje poškodené vozidlo zn. Ford Fiesta „jeho“ osobným motorovým vozidlom, zároveň zo skutkových tvrdení žalobcu jednoznačne vyplýva, že toto poškodené vozidlo je (resp. v čase poškodenia bolo) predmetom lízingovej zmluvy uzavretej medzi žalobcom ako lízingovým nájomcom a treťou osobou ako lízingovým prenajímateľom,*

a teda vlastnícky žalobcovi nepatrí. Hoci predmetná zmluva nebola žalobcom v konaní ako dôkaz predložená, žalovaný túto skutočnosť nepoprel a preto treba považovať za nesporné, že žalobca je (resp. v čase poškodenia bol) lízingovým nájomcom poškodeného vozidla. V čase škodovej udalosti tak bol vlastníkom poškodeného vozidla subjekt odlišný od žalobcu a síce lízingová spoločnosť, pričom nie je zrejmé ani to, či žalobca bol prevádzateľom, keďže na to, aby mohol byť nájomca považovaný za prevádzateľa motorového vozidla na účely § 427 Občianskeho zákonníka, je potrebné, aby boli kumulatívne splnené podmienky faktickej a právnej dispozície motorovým vozidlom. Pri skúmaní týchto podmienok v každom konkrétnom prípade je potrebné vziať do úvahy niekoľko faktorov, ktorými sú časový faktor faktickej dispozície, starostlivosť o dopravný prostriedok zo stránky finančnej a technickej a charakter vzťahu vlastníka dopravného prostriedku a jeho užívateľa (por. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. júla 2020, sp. zn. 6 Cdo 154/2018).».

12. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva záver, že v čase vzniku škodovej udalosti bola vlastníkom poškodeného vozidla lízingová spoločnosť, ktorá je jediným subjektom, ktorému mohla byť v dôsledku škodovej udalosti spôsobená škoda. Krajský súd, poukazujúc na špecifikované rozhodnutia vyšších súdnych autorít, uzavrel, že žalobca nie je vecne legitimovaný na podanie žaloby.

13. Záver krajského súdu, že v posudzovanom prípade absentuje aktívna vecná legitimácia na podanie žaloby, nie je možné podľa názoru ústavného súdu posúdiť ako ústavný exces, ktorý porušuje princípy spravodlivého procesu. Napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je preto potrebné považovať za výraz autonómneho súdneho rozhodovania, do ktorého ústavný súd nemá dôvod v tomto prípade zasahovať.

14. Právo na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neznamená právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Neúspech v súdnom konaní nemožno považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, tak ako to bolo v posudzovanom prípade, ústavný súd nemá dôvod doň zasahovať (napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 67/06).

15. S prihliadnutím na citované časti napadnutého rozsudku krajského súdu ústavný súd konštatuje, že jeho závery považuje za ústavne udržateľné, nevykazujúce znaky arbitrárnosti ani zjavnej neodôvodnenosti. Odôvodnenie napadnutého rozsudku dalo jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na to, akými úvahami sa krajský súd riadil pri rozhodovaní o odvolaní v právnej veci sťažovateľa. Uplatnený spôsob interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení právnych predpisov podľa názoru ústavného súdu nemohol neprípustným spôsobom zasiahnuť do označených práv sťažovateľa.

16. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o neprávnom právnom posúdení veci a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. Podľa názoru ústavného súdu predmetná aplikácia príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka v spojení s Civilným sporovým poriadkom všeobecným súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto odmietol v tejto časti sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

II.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým rozsudkom krajského súdu:

17. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd konštatuje, že ich porušenie sťažovateľ namieta v priamej príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže dospel k záveru, že napadnutým rozsudkom krajského súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Preto aj túto časť ústavnej sťažnosti odmietol pri predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

18. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu